

Neurofysiologiset tutkimukset:

ENMG, Lantionpohjan lihakset ja hermot

Hermorata- ja lihassähkötutkimus (Elektroneuromyografia), pudendalis

Tutkimuksen tarkoitus

ENMG-tutkimuksella tutkitaan ääreishermoston, lihasten ja hermo-lihasliitoksen sairauksia. Lantionpohjan ENMG-tutkimuksen tavallisin tutkimusaihe on hermoperäisen vaurion epäily lantion ja sukuelinten tunto- tai kipuoireiden tai pidätyskyvyttömyyden taustalla.

Tutkimukseen valmistautuminen

Tutkimukseen tullessa alaraajojen ihon tulee olla puhdas. Ihoa ei saa rasvata tutkimusta edeltävänä vuorokautena, koska iholla oleva rasva hankaloittaa tutkimusta. Pue tutkimukseen helposti riisuttavat vaatteet. Alushousujen tulee olla lahkeettomat. Raajat on pidettävä mahdollisimman lämpiminä tutkimukseen tullessa. Kylmiä käsiä ja jalkoja voidaan lämmittää ennen tutkimusta. Ennen tutkimusta olisi hyvä peseytyä ja huolehtia, että peräsuoli olisi mahdollisimman tyhjä ulosteesta.

Tutkimuspäivänä saa syödä ja juoda normaalisti. Lääkkeet (myös kipulääkkeet) voi ottaa tavalliseen tapaan, ellei lääkärin kanssa ole toisin sovittu.

Jos ENMG -tutkimus on tehty aiemmin jossain muualla, ota tutkimustulokset mukaan käynnille.

Kun saavut tutkimukseen, täytä oirekartta. Se tulee täyttää huolellisesti. On tärkeää täyttää oirekartta uudelleen, vaikka olisit sellaisen jo jonkin muun tutkimuksen tai lääkärikäynnin yhteydessä täyttänyt. Tuo tutkimukseen mukana myös täytetty esitietolomake, jonka löydät tämän potilasohjeen liitteenä.

Kerro mahdollisesta verenhennuslääkityksestä tai veriteitse tarttuvasta taudista tutkimuksen suorittajalle.

Mikäli tarvitset apua pukeutumisessa ja riisuutumisessa, tai mikäli vieraassa tilanteessa ja paikassa toimiminen on sairauden tai muun syyn vuoksi sinulle vaikeaa, pyydä mukaasi omainen tai tuttava avustajaksi, mikäli se on mahdollista.

Tutkimuksen kulku

ENMG-tutkimus tehdään potilaan oireiden ja lähettävän lääkärin tutkimuspyynnön edellyttämässä laajuudessa. Hermoratatutkimuksen tekee kliinisen neurofysiologian lääkäri usein yhdessä hoitajan kanssa.

Tutkimuksessa annetaan peräsuolen sisäpinnalle pieniä sähkösykäyksiä ja samalla mitataan sulkijalihaksen sähköinen aktivoituminen. Sähköärsykkeet annetaan suolen limakalvolle kumihanskaan kiinnitetyn elektrodin avulla. Lihastoimintaa mitataan pienen neulaelektrodin avulla sulkijalihaksesta

peräaukon suulta. Tutkimus on vaaraton, mutta jotkut henkilöt voivat kokea sähkösykäykset ja neulanpiston lievästi kivuliaana tai epämiellyttävänä. Usein hermojen sähköisen toiminnan mittausta tehdään myös alaraajojen alueelle ja neulalla tutkitaan alaraajojen ja selän lihaksia.

Tutkimuksen kesto

Varatkaa aikaa tutkimukseen n. 60 minuuttia.

Tutkimuksen jälkeen

Tutkimuksen jälkeen voi olla mustelmia tai aristusta tutkituissa lihaksissa. Aristus häviää yleensä muutamissa tunteissa. Joskus peräaukon suulta voi tihkuttaa verta hieman tutkimuksen jälkeen, mikä voi näkyä alushousuissa tai WC-paperissa pyyhittäessä. Tutkimuksen jälkeen toimintaa ei tarvitse rajoittaa.

Tutkimusyksiköstä ei kirjoiteta sairaslomia. Tutkimuksen yhteydessä saat pyytäessäsi käynti- ja/tai matkakorvaustodistuksen.

ENMG -tuloksista tehdään jatkoanalyysin jälkeen kirjallinen lausunto tutkimuksen tilanneelle lääkärille, joka arvioi ja kertoo sinulle, mitä tulokset merkitsevät oireittesi tai sairautesi kannalta. Voit halutessasi saada kopion lausunnosta ja tutkimustuloksista itsellesi tutkimuksen tilanteen yksikön kautta.

Joissain tapauksissa selviteltävä ongelma voi edellyttää jatkotutkimuksia kliinisen neurofysiologian yksikössä. Tällaisia voivat olla esimerkiksi sukuelinten hermojen sähköiset mittaukset tai sukuelinten sähköärsytyksellä aikaansaavat refleksi- tai herätevastemittaukset. Tällaisista jatkotutkimuksista mittauksen suorittanut erikoislääkäri neuvottelee hoitavan tahon kanssa ja ne järjestetään pääsääntöisesti erillisellä käynnillä.

Tutkimuspaikka

Kliininen neurofysiologia, 1.kerros, Keski-Suomen Sairaala Nova. Sisäänkäynti 2.

Ilmoittaudu tutkimukseen viimeistään 15 minuuttia ennen tutkimusaikaa 1.kerroksessa L-lohkon itseilmoittautumisautomaatilla.

Jos on kysyttävää tai tulee äkillinen este, ota yhteyttä ma-to klo 7-15 ja pe 7-13 puh. 014 269 1632.

Esitietolomake ENMG-tutkimukseen tulevalle

Tällä lomakkeella kartoitetaan sinulta tietoja, jotka ovat merkityksellisiä ENMG-tutkimuksen suorittamisen tai tulosten tulkinnan kannalta. Pyydämme, että luet kysymykset huolella ja vastaat mahdollisimman tarkasti kaikkiin kysymyksiin. Lomaketta ei tallenneta, vaan tutkimuksen analysoiva lääkäri käyttää sitä tukena tutkimuslausunnon tekemisessä, jonka jälkeen lomake hävitetään.

ENMG-tutkimuksen päivämäärä: ____ . ____ . 20 ____

PERUSTIEDOT

Etunimet: _____

Sukunimi: _____

Henkilötunnus: _____

Sukupuoli:

☐ Mies	☐ Nainen
-------------------------------	---------------------------------

Ikä: ____ vuotta

Pituus: ____ cm

Paino: ____ kg

Kätisyys:

☐ Oikeakätinen	☐ Vasenkätinen	☐ En osaa sanoa
---------------------------------------	---------------------------------------	--

AJANKOHTAINEN OIRE

Mikä on omasta mielestäsi **tärkein oire tai vaiva**, miksi olet tulossa nyt ENMG-tutkimukseen (hermoratatutkimukseen)?

Milloin tämä oire **alkoi**?

Miten oire on **kehittynyt** (ympyröi):

☐ Helpottunut, lievittynyt	☐ Pysynyt samanlaisena	☐ Vaikeutunut, pahentunut
---	---	--

Onko sinulle tehty ENMG-tutkimusta aiemmin?

☐ Ei	☐ Kyllä
-----------------------------	--------------------------------

Jos sinulle on tehty ENMG, tutkimus aiemmin

Milloin se tehtiin: _____

Missä se tehtiin: _____

Mitä löydöksiä ENMG-tutkimuksessa tuli esiin:

PERUSSAIRAUDET (eli pitkäaikaissairaudet)

Sairaus			Huomiot ja tarkennukset
Diabetes eli sokeritauti	Ei	Kyllä	tyyppi I / tyyppi II vuodesta:
insuliinihoito käytössä	Ei	Kyllä	vuodesta:

Onko selkääsi kuvannettu röntgen- tai magneettikuvauksella?	Ei	Kyllä	Mitä löydöksiä:
Onko selkääsi tehty leikkauksia?	Ei	Kyllä	Milloin:
Onko sinulle tehty muita leikkauksia?	Ei	Kyllä	Milloin: Mikä Leikkaus:
Mikäli sinulla on alaraajaoireita, pahenevatko ne, jos kävelet pitkään?	Ei	Kyllä	Mikä helpottaa oiretta:
Esiintyykö sinulla krampeja eli suonenvetoja?	Ei	Kyllä	Milloin:
Onko sinulle sattunut merkittäviä tapaturmia (esim. luunmurtumat)?	Ei	Kyllä	Mikä tapaturma: Milloin:
Oletko työelämässä?	Ei	Kyllä	Mikä työ (myös aiempi): Mikäli olet eläkkeellä tai työttömänä, kerro kauanko olet ollut pois työstä:
Onko sinulla vapaa-ajan harrastuksia, jotka altistavat erityiselle fyysiselle rasitukselle?	Ei	Kyllä	Urheilu tai liikunta: mikä laji, kuinka usein? Käsityöt: mitä, kuinka usein? Soitinten soittaminen: mikä soitin, kuinka usein? Muu erityistä kuormitusta aiheuttava vapaa-ajan harrastus? Kuinka usein?
Poltatko tupakkaa tai käytätkö muita nikotiinituotteita?	Ei	Kyllä	Montako savuketta poltat päivässä: Mikäli olet joskus aiemmin tupakoinut, kerro milloin lopetit: montako savuketta poltit päivässä:
Käytätkö alkoholia?	Ei	Kyllä	Tavanomainen annoksesi* viikossa: yhdellä kertaa: * = 12 g alkoholia, joka vastaa esim. pulloa keskioletta/siideriä TAI lasia mietoa viiniä TAI pientä lasia väkevää viiniä TAI ravintola-annosta väkeviä